

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**ПРОГРАМА
КОМПЛЕКСНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
(для абітурієнтів, що провчилися рік за іншою спеціальністю у ХДАК для
вступу на 2 рік навчання)
Спеціальність 021: «АУДІОВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО
ТА ВИРОБНИЦТВО»
Спеціалізація: «РЕЖИСУРА ТЕЛЕБАЧЕННЯ»**

Комплексне фахове випробування проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі аудіовізуального мистецтва і виробництва.

У зв'язку з необхідністю виявлення рівня підготовленості абітурієнта до творчого конкурсу, явка на консультації є обов'язковою!

Абітурієнти, які обрали спеціалізацію «Режисура аудіовізуальних творів», повинні мати творчі здібності, виявити відповідну фахову придатність, володіти основами драматургії та роботи над сценарієм, розробки режисерського задуму та втілення з виконавцями сценічних етюдів; мати уявлення щодо сценарного плану режисерського задуму; реалізації запропонованого режисерського етюд; грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем і формою літературні твори, володіти основами екранного мізансценування. Випускова кафедра залишає за собою право рекомендувати абітурієнту змінити спеціалізацію відповідно виявленим здібностям та умінням.

Під час творчого конкурсу абітурієнт повинен виявити

Знання:

- основ драматургії та роботи над сценарієм;
- основ розробки режисерського задуму та втілення з виконавцями сценічних етюдів;
- основ художньо-декламаційного виконання;
- основ мізансценування;
- основних етапів еволюції аудіовізуального мистецтва;
- творчого спадку видатних майстрів екранних мистецтв;
- історії театру, образотворчого мистецтва.

Уміння:

- розробляти сценарний план режисерського задуму;
- реалізувати запропонований режисерський етюд;
- грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем і формою літературні твори
- орієнтуватися в структурі сучасного вітчизняного телебачення;
- обґрунтовано висловлювати особисту думку з питань теорії та історії вітчизняної і світової практики аудіовізуального мистецтва.

- аргументовано пояснювати власну мотивацію в обранні відповідного фаху.

Наявність навичок:

- декламування;
- мислення пластичними образами;
- слухового, зорового та емоційного сприйняття дійсності;
- роботи з відеотехнікою.

Творчий конкурс складається з двох етапів: **«Виконавська майстерність»** та **«Основи теорії та історії аудіовізуального мистецтва»**. Перед першим етапом творчого конкурсу «Виконавська майстерність» зі спеціалізації «Режисура аудіовізуальних творів», кожний абітурієнт має заздалегідь приготувати та подати такі завдання:

- відеокопії найкращих творчих робіт різних за жанрами письмовий опис цікавої події або випадку.
  - письмовий аналіз події, дії та оповіді як структури екранних мистецтв, в якій виявляється конструкція історії, що демонструє втілення отриманих знань студента щодо драматургічних елементів та сценарного плану;
  - письмове викладення теми і сюжету екранного твору, репортажу або аудіовізуальної програми з описом засобів його втілення;

Завдання творчого конкурсу мають бути оформлені:

Відеороботи власного виробництва — на DVD (і в форматі DVD) на якому зазначаються жанр, тема і назва роботи, у твердому футлярі, з вкладишем, на якому зазначаються прізвище, ім'я та по-батькові виконавця, технічні характеристики зйомки.

Письмові роботи — на листах паперу А 4 з титульним аркушем (Письмові творчі завдання абітурієнта (ПІБ) до першого етапу творчого конкурсу «Виконавська майстерність» зі спеціалізації «Режисура аудіовізуальних творів»). Роботи повинні мати охайний вигляд та вкладені у паперову папку з зав'язками. Завдання до першого етапу творчого конкурсу абітурієнт повинен подати в приймальню комісію академії *до початку консультацій перед творчим конкурсом*. Незалежно від результатів творчого конкурсу відео- та письмові роботи абітурієнтам не повертаються.

Перед творчим конкурсом зі спеціалізації “Режисура аудіовізуальних творів” кожний абітурієнт має пройти консультації, на яких пропонуються теми для створення самостійного режисерського етюд, педагогом-консультантом корегується репертуар для художнього виконання літературних творів, проводиться консультація щодо написання режисерської розробки-експлікації. Педагог-консультант також інформує абітурієнта щодо основ історії та теорії аудіовізуального мистецтва.

Перший етап творчого конкурсу **«Виконавська майстерність»** передбачає:

- художнє виконання літературних творів: уривків з прози, вірша та байки, які самостійно підготовлені абітурієнтом (загальна тривалість декламації не повинна перевищувати 10 хв.);

- написання режисерської розробки-експлікації літературного уривка на задану тему (сценарний план, ідея задуму екранного твору, визначення засобів втілення);
- показ режисерського етюд, у процесі здійснення якого треба проявити здатність мислити пластичними образами та вміння роботи з помічниками-виконавцями. Тема для особистого режисерського етюд пропонується на консультаціях кожному абітурієнтові;
- відповіді на запитання стосовно авторських робіт абітурієнтів.

Другий етап творчого конкурсу «**Основи історії та теорії аудіовізуального мистецтва**» передбачає:

- письмову відповідь на питання з історії аудіовізуального мистецтва;
- письмову відповідь на питання з теорії аудіовізуального мистецтва (що таке жанрова, видова структура екранних мистецтв, екранний образ тощо);
- виконання творчого завдання на наявність навичок слухового, зорового та емоційного сприйняття дійсності;
- додаткові запитання щодо вмотивованості вибору фаху.

Оцінка виставляється за 100-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів) за кожний етап творчого конкурсу: за перший етап «Виконавська майстерність» – від 100 до 200 балів; за другий етап «Основи історії і теорії аудіовізуального мистецтва» – від 100 до 200 балів.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ,
ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО ХДАК У 2016 РОЦІ
на спеціальність «Аудіовізуальне мистецтво і виробництво»
спеціалізацію «Режисура телебачення»**

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1. По-чатковий до 123 балів	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, не знає фактичного матеріалу. Відсутні будь-які схильності до телережисури.
	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, не знає фактичного матеріалу. Не володіє особливостями розробки постановочного плану режисерського задуму екранного твору. Відсутні режисерські схильності, виконавська емоційна виразність та художнє виконання літературних творів, професійні дані для створення режисерського етюд. Не здатний до виконання творчих завдань.

	<p>Абітурієнт дуже слабо виконав (відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, не знає фактичного матеріалу. Не здатний до пластичного візуального мислення. Відсутні режисерські схильності, виконавська емоційна виразність та художнє виконання літературних творів, професійні дані для створення режисерського етюд. Не здатний до виконання творчих завдань.</p>
<p>2. Середній 124 - 149 балів</p>	<p>Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, слабо володіє особливостями розробки постановочного плану режисерського задуму екранного твору. Має деякі режисерські схильності, слабо виконавську емоційну виразність та певні схильності до художнього виконання літературних творів, але відсутні професійні дані для створення режисерського етюд. Здатний до посереднього виконання творчого завдання.</p> <p>Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, слабо володіє особливостями розробки постановочного плану режисерського задуму екранного твору. Має деякі режисерські схильності, слабкі виконавську емоційну виразність та схильності до художнього виконання літературних творів, середні професійні дані для створення режисерського етюд. Банально вирішує творче завдання.</p> <p>Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, допускає неточності в розробці постановочного плану режисерського задуму екранного твору. Має середні професійні дані для створення режисерського етюд, деякі режисерські схильності, недостатню виконавську емоційну виразність та художнє виконання літературних творів. Виявляє слабку фантазію при вирішенні творчого завдання.</p>
<p>3. Достатній 150-175 балів</p>	<p>Абітурієнт володіє практичними навичками, допускає неточності в теоретичних знаннях та розробці постановочного плану режисерського задуму екранного твору. Має професійні дані для створення режисерського етюд, художнього виконання літературних творів та режисерські схильності, але недостатньо емоційно виразний як виконавець літературних творів. Виявляє нестандартні рішення творчого завдання.</p>

	<p>Абітурієнт володіє практичними навичками розробки постановочного плану режисерського задуму екранного твору, допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні дані для створення режисерського етюдів. Виявляє методичність, демонструє художнє виконання літературних творів та режисерські схильності, але недостатньо емоційно виразний як виконавець літературних творів. Виявляє варіативність при вирішенні творчого завдання.</p>
	<p>Абітурієнт добре володіє практичними навичками розробки постановочного плану режисерського задуму екранного твору, допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні дані для створення режисерського етюдів. Виявляє методичність, художнє виконання літературних творів, достатню емоційну виразність в виконавстві та режисерські схильності.</p>
<p>4. Високий 176 – 200 балів</p>	<p>Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними навичками розробки постановочного плану режисерського задуму екранного твору, при наявності достатніх професійних даних для створення режисерського етюдів. Виявляє методичність, художнє виконання літературних творів та достатню емоційну виразність в виконавській майстерності. Має режисерські здібності. Цікаво і нестандартно вирішує запропоноване творче завдання.</p>
	<p>Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними навичками розробки постановочного плану режисерського задуму екранного твору. Виявляє методичну досконалість у постановці режисерських етюдів, художнє виконання літературних творів та емоційну виразність в виконавському мистецтві. Має режисерські здібності. Досконало вирішує запропоноване творче завдання.</p>
	<p>Абітурієнт блискуче володіє теоретичними знаннями та практичними навичками розробки постановочного плану режисерського задуму екранного твору. Виявляє методичну досконалість у постановці режисерських етюдів, високохудожнє виконання літературних творів та емоційну виразність в виконавському мистецтві. Має яскраві режисерські здібності. Блискуче і нестандартно вирішує запропоноване творче завдання.</p>

Абітурієнти, які отримали під час випробування хоча б за один етап менше 124 бала, до участі в конкурсі щодо зарахування на денну або заочну форми навчання не допускаються.

ЛІТЕРАТУРА

1. Арнхейм Р. Кино как искусство / Р. Арнхейм. — М., 1960
2. Дебор Г. Общество спектакля / Г. Дебор; пер. с фр. — М. : Логос, 1999.
3. Довженко О. Зібрання творів у 4-х тт. / О. Довженко. — К., 1996.
4. Елатомцева И. Теоретическое основание изобразительного искусства: структурные категории, виды, жанры / И. Елатомцева. — Минск : Белорус. наука, 2007. — 379 с.
5. Каган М. Морфология искусства. Историко-теоретическое исследование внутреннего строения мира искусств. Части I, II, III / М. Каган. — Л. : Искусство, 1972.
6. Коллингвуд Р. Дж. Принципы искусства / Р. Дж. Коллингвуд; пер. с англ. — М. : Языки русской культуры, 1999.
7. Корогодский З. Этюд и школа / З. Корогодский. — К., 1996.
8. Кракауэр З. Природа фильмам / З. Кракауэр. — М., 1974.
9. Нечай О. Основы киноискусства / О. Нечай. — М. : Искусство, 1988.
10. Ромм М. Избранные произведения в 3-х тт. / М. Ромм. — М., 1980-1982.
11. Саптак В. Телевидение и мы / В. Саптак. — М., 1963.
12. Саруханов В. Алфавит телевидения / В. Саруханов. — М. : Аспект Пресс, 2003.
13. Слободян В. Автор і кіно / В. Слободян. — К., 1975.
14. Соколов А. Монтаж: телевидение, кино, видео : учебник. Ч. 2. Вып. 2 / А. Соколов. — М. : Изд. А. Дворников, 2007.
15. Фрейлих С. Теория кино: от Эйзенштейна до Тарковского / С. Фрейлих. — М., 1998.
16. Хренов Н. Кино. Реабилитация архетипической реальности / Н. Хренов. — М. : Аграф, 2006.
17. Чубасов В. Природа видовища / В. Чубасов. — К., 2004.
18. Ширман Р. Телевізійна режисура / Р. Ширман. — К., 2005.
19. Эйзенштейн С. Избранные произведения в 6 т. / С. Эйзенштейн. — М., 1964.

Відповідальний за випуск З. І. Алфьорова

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**ПРОГРАМА
КОМПЛЕКСНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
(для абітурієнтів, що провчилися рік за іншою спеціальністю у ХДАК для
вступу на 2 рік навчання)
Спеціальність 021: «АУДІОВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО
ТА ВИРОБНИЦТВО»
Спеціалізація: «ОПЕРАТОР ТЕЛЕБАЧЕННЯ»**

Комплексне фахове випробування проводиться метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі аудіовізуального мистецтва і виробництва.

У зв'язку з необхідністю виявлення рівня підготовленості абітурієнта до творчого конкурсу, явка на консультації є обов'язковою!

Абітурієнти, які обрали спеціалізацію «Операторська майстерність в аудіовізуальному мистецтві», повинні мати творчі здібності, виявити відповідну фахову придатність, володіти основами операторської майстерності, мати досвід роботи з фотозображенням, уявлення щодо постановки світла, побудування композиції кадру, оперувати професійною термінологією та мати певні навички самостійної фото і відеозйомки. Випускова кафедра залишає за собою право рекомендувати абітурієнту змінити спеціалізацію відповідно виявленим здібностям та умінням.

Під час творчого конкурсу абітурієнт повинен виявити

Знання:

- основ технології роботи з фото- та відеокамерою;
- основ композиції та світлопобудови кадру;
- основ знімальної техніки;
- основ еволюції зображального (образотворчого мистецтва);
- основних етапів еволюції кіно і телебачення;
- творчого спадку видатних майстрів екранних мистецтв;
- історії театру, образотворчого мистецтва.

Уміння:

- зйомки запропонованого по жанру сюжету на натурі;
- реалізації власного зображального задуму;
- вибору необхідної для втілення зображального задуму знімального обладнання;
- орієнтуватися в структурі сучасного вітчизняного аудіовізуального мистецтва;
- обґрунтовано висловлювати особисту думку з питань теорії та історії вітчизняної і світової практики аудіовізуального мистецтва.
- аргументовано пояснювати власну мотивацію в обранні відповідного фаху.

Наявність навичок:

- роботи з фото- або відеотехнікою;
- мислення пластичними образами;
- зорового, слухового та емоційного сприйняття дійсності.

Творчий конкурс складається з двох етапів: **«Виконавська майстерність»** та **«Основи теорії та історії аудіовізуального мистецтва»**.

Перед першим етапом творчого конкурсу кожний абітурієнт має заздалегідь приготувати та подати такі завдання:

- серію світлин (до 15-20 фотографій розміром 27 см. по довжині) за жанрами: портрет, пейзаж, натюрморт:
- фото (5-7 фотографій) або відеорепортаж;
- відеокопії найкращих творчих робіт різних за жанрами;
- письмовий аналіз події, дії та оповіді як структури екранних мистецтв, в якій виявляється конструкція історії, що демонструє втілення отриманих знань студента щодо драматургічних елементів та сценарного плану.

Фото і відеороботи творчого конкурсу мають бути оформлені:

Фотороботи власного виробництва — на паспарту, із зазначенням прізвища, імені та по-батькові виконавця, технічних характеристик зйомки та використаної знімальної техніки, жанру і назви роботи;

Відео роботи власного виробництва — на DVD (і в форматі DVD), на якому зазначаються жанр, тема і назва роботи, у твердому футлярі, зі вкладишем, на якому зазначаються прізвище, ім'я та по-батькові виконавця, технічні характеристики зйомки.

Фото і відеороботи до першого етапу творчого конкурсу абітурієнт повинен подати в приймальну комісію академії *до по-чатку консультацій перед творчим конкурсом*. Незалежно від результатів творчого конкурсу фото і відеороботи абітурієнтам не повертаються.

Перед творчим конкурсом зі спеціалізації “Операторська майстерність в аудіовізуальному мистецтві” кожний абітурієнт має пройти консультації, на яких пропонуються теми і сюжети для здійснення зйомки на «натурі», педагогом-консультантом проводиться консультація щодо основ знімальної техніки та письмово аналізу образотворчого твору. Педагог-консультант також інформує абітурієнта щодо основ історії та теорії аудіовізуального мистецтва.

Перший етап творчого конкурсу **«Виконавська майстерність»** передбачає:

- здійснення абітурієнтами зйомки на «натурі» за запропонованим сюжетом;
- усне опитування щодо знання основ знімальної техніки;
- письмовий аналіз образотворчого твору (картини), наданої на іспиті, щодо композиційної побудови та використання прийомів зображальності.

Другий етап творчого конкурсу **«Основи історії та теорії аудіовізуального мистецтва»** передбачає:

- письмову відповідь на питання з історії аудіовізуального мистецтва;
- письмову відповідь на питання з аудіовізуального мистецтва (що таке жанрова, видова структура екранних мистецтв, екранний образ тощо);

- виконання творчого завдання на наявність навичок слухового, зорового та емоційного сприйняття дійсності;
- додаткові запитання щодо вмотивованості вибору фаху.

Оцінка виставляється за 100-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів) за кожний етап творчого конкурсу: за перший етап «Виконавська майстерність» – від 100 до 200 балів; за другий етап «Основи історії і теорії аудіовізуального мистецтва» – від 100 до 200 балів.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ,
ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО ХДАК У 2016 РОЦІ
на спеціальність «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»
спеціалізацію «Оператор телебачення»**

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1. Початковий до 123 балів	<p>Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, не знає фактичного матеріалу. Відсутні будь-які схильності до операторської майстерності.</p> <p>Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, не знає фактичного матеріалу. Не володіє особливостями фотозйомки. Відсутні операторські схильності, виконавська емоційна виразність та художнє мислення при натурній зйомці, професійні дані для фототвору. Не здатний до виконання творчих завдань.</p> <p>Абітурієнт дуже слабо виконав (відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, не знає фактичного матеріалу. Не володіє особливостями фотокомпозиції. Відсутні операторські схильності, виконавська емоційна виразність та художнє мислення при натурній зйомці, професійні дані для операторської майстерності. Не здатний до виконання творчих завдань та пластичного візуального мислення.</p>
2. Се-редній 124 - 149 балів	<p>Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, слабо володіє особливостями натурної фотозйомки. Має деякі операторські схильності, слабо виконавську емоційну виразність та певні схильності до художнього komponування фототвору, але відсутні професійні дані для цілісного візуального мислення. Здатний до посереднього виконання творчого завдання.</p> <p>Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, слабо володіє особливостями натурної і постановочної фотозйомки. Має деякі операторські схильності, слабкі виконавську емоційну виразність та середні професійні дані для операторської діяльності. Банально вирішує творче завдання. Слабо орієнтується в композиційних побудовах фотографічних творів.</p>

	<p>Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, допускає недоліки в натурній фотозйомці. Має середні професійні дані для операторської діяльності, недостатню виконавську емоційну виразність та нерозвинене візуальне пластичне мислення. Виявляє слабку фантазію при вирішенні творчого завдання.</p>
<p>3. Достатній 150-175 балів</p>	<p>Абітурієнт володіє практичними навичками, допускає неточності в теоретичних знаннях та розробці композиційного вирішення фотографічного твору. Має професійні дані для операторської діяльності, художнього візуального пластичного мислення, але недостатньо емоційно виразний як виконавець натурної фотозйомки. Виявляє нестандартні рішення творчого завдання.</p> <p>Абітурієнт володіє практичними навичками натурної і постановочної фотозйомки, допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні дані для створення фотографічного твору. Виявляє методичність, демонструє художнє візуальне пластичне мислення, але недостатньо емоційно виразний. Виявляє варіативність при вирішенні творчого завдання.</p> <p>Абітурієнт добре володіє практичними фото та відеозйомки, допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні дані для операторської діяльності. Виявляє методичність, художнє візуальне пластичне мислення, достатню емоційну виразність в операторському виконавстві.</p>
<p>4. Високий 176 – 200 балів</p>	<p>Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними навичками композиційного вирішення при натурній та постановчій фото та відеозйомці, при наявності достатніх професійних даних для створення фотографічного твору. Виявляє методичність, художнє візуальне пластичне мислення та достатню емоційну виразність в виконавській майстерності. Має операторські здібності. Цікаво і нестандартно вирішує запропоноване творче завдання.</p> <p>Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними навичками композиційного вирішення при натурній та постановчій фото- та відеозйомці, при наявності достатніх професійних даних для створення фотографічного твору. Виявляє методичну досконалість у постановці кадрів, художнє візуальне пластичне мислення та емоційну виразність в виконавському мистецтві. Має явні операторські здібності. Досконало вирішує запропоноване творче завдання.</p>

<p>Абітурієнт блискуче володіє теоретичними знаннями та практичними навичками операторської діяльності. Виявляє методичну досконалість в натурній та постановчій фото- та відеозйомці, виявляє досконалість у постановці кадрів, художнє візуальне пластичне мислення та емоційну виразність в виконавському мистецтві. Має яскраві операторські здібності. Блискуче і нестандартно вирішує запропоноване творче завдання.</p>
--

Абітурієнти, які отримали під час виробування хоча б за один етап менше 124 бала, до участі в конкурсі щодо зарахування на денну або заочну форми навчання не допускаються.

ЛІТЕРАТУРА

1. Арнхейм Р. Кино как искусство / Р. Арнхейм. — М., 1960.
2. Волков Н. Композиция в живописи / Н. Волков. — М., 1977.
3. Волынец М. Профессия оператор: учеб. пособие для вузов / М. Волынец. — М. : Аспект Пресс, 2008. — 180 с. ил.
4. Головня А. Мастерство кинооператора / А. Головня. — М., 1965.
5. Головня А. Фотокомпозиция / А. Головня, — М., 1962.
6. Гордийчук И. Техника съёмки в искусстве кинооператора / И. Гордийчук. — М., 1978.
7. Дебор Г. Общество спектакля / Г. Дебор; пер. с фр. — М. : Логос, 1999.
8. Довженко О. Зібрання творів у 4-х тт. / О. Довженко. — К., 1996.
9. Елатомцева И. Теоретическое основание изобразительного искусства: структурные категории, виды, жанры / И. Елатомцева. — Минск : Белорус. наука , 2007. — 379 с.
10. Каган М. Морфология искусства. Историко-теоретическое исследование внутреннего строения мира искусств. Части I,II,III / М. Каган. — Л. : Искусство, 1972.
11. Коллингвуд Р. Дж. Принципы искусства / Р. Дж. Коллингвуд; пер. с англ. — М. : Языки русской культуры, 1999.
12. Кракауэр З. Природа фильмам / З. Кракауэр. — М., 1974.
13. Медынский С. Компонуем кинокадр / С. Медынский. — М. : Аспект Пресс, 1992.
14. Медынский С. Оператор: Пространство. Кадр : учеб. пособие для вузов / С. Медынский. — М. : Аспект Пресс, 2004.
15. Соколов А. Монтаж: телевидение, кино, видео : учебник. Ч. 3 / А. Соколов. — М. : Изд. А. Дворников, 2003.
20. Фрейлих С. Теория кино: от Эйзенштейна до Тарковского / С. Фрейлих. — М., 1998.
16. Хренов Н. Кино. Реабилитация архетипической реальности / Н. Хренов. — М. : Аграф, 2006.
17. Шаронов В. Основы композиции / В. Шаронов. — М., 1989.
18. Шаронов В. Свет и цвет / В. Шаронов. — М., 1961.

Відповідальний за випуск З. І. Алфьорова.

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**ПРОГРАМА
КОМПЛЕКСНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
(для абітурієнтів, що провчилися рік за іншою спеціальністю у ХДАК для
вступу на 2 рік навчання)**

*Спеціальність 021: «АУДІОВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО
ТА ВИРОБНИЦТВО»*

Спеціалізація: «ТЕЛЕРЕПОРТЕРСТВО»

Комплексне фахове випробування проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі аудіовізуального мистецтва і виробництва.

У зв'язку з необхідністю виявлення рівня підготовленості абітурієнта до творчого конкурсу, явка на консультації є обов'язковою!

Абітурієнти, які обрали спеціалізацію «Репортерська майстерність в аудіовізуальному мистецтві», повинні мати специфічні творчі здібності, виявити відповідну фахову придатність, мати необхідні знання у галузі образотворчого мистецтва, музики, літератури, театру, кіно, телебачення, сучасних інформаційних технологій. Випускова кафедра залишає за собою право рекомендувати абітурієнту змінити спеціалізацію відповідно виявленим здібностям та умінням

Під час випробування абітурієнт повинен виявити

Знання:

- основних етапів еволюції аудіовізуального мистецтва,
- творчого спадку видатних режисерів та операторів, ведучих та репортерів українського, російського і світового аудіовізуального мистецтва,
- основ репортерства,
- термінології та літератури за фахом у сфері аудіовізуального мистецтва,
- української або російської мови (для іноземних громадян).

Уміння:

- грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем та формою літературні твори (байка, вірш, проза),
- описати інформаційні події,
- орієнтуватися в питаннях історії, теорії та практики тележурналістики,
- викласти на одній – двох сторінках сюжет телерепортажу,
- грамотно відповідати на запитання з теорії та історії вітчизняного і світового мистецтва.

Наявність навичок:

- роботи з відеотехнікою,
- темпо-метро-ритмічного володіння мовною технікою при виконанні літературних творів,
- читання з листа складного тексту інформаційного характеру,

- слухового, зорового та емоційного сприйняття.

Творчий конкурс складається з двох етапів: **«Виконавська майстерність»** та **«Основи теорії та історії аудіовізуального мистецтва»**. Перед творчим конкурсом зі спеціалізації “Репортерська майстерність в аудіовізуальному мистецтві” кожний абітурієнт має пройти консультації, на яких виявляються ознаки телерепортажів, педагогом-консультантом проводиться консультація щодо репертуару для читання літературних та інформаційних текстів. Педагог-консультант також інформує абітурієнта щодо основ історії та теорії аудіовізуального мистецтва.

Перед першим етапом творчого конкурсу кожний абітурієнт має заздалегідь приготувати та подати такі *завдання*:

- описати інформаційну подію, яка запам’яталась і свідком якої був;
- письмово проаналізувати подію, дію та оповіді як структури екранних мистецтв, в яких виявляється конструкція історії, що демонструє втілення отриманих знань студента щодо драматургічних елементів та сценарного плану;
- викласти на одній-двох сторінках сюжет телерепортажу.

До цих завдань обов’язково додається відео копія однієї самостійно зробленої роботи абітурієнта на будь-яку тему тривалістю до 3-х хв. Робота подається у пластиковій коробці на диску DVD+/-R/RW, який повинен мати маркерний напис із назвою роботи та прізвищем автора і представляти зформатований запис за допомогою програми NERO VISION (або аналогічної).

Зазначені матеріали абітурієнт повинен подати в приймальну комісію академії до початку консультацій перед вступними іспитами. Незалежно від результатів іспиту матеріали абітурієнтам не повертаються.

Перший етап творчого конкурсу **«Виконавська майстерність»** передбачає:

- художнє виконання літературних творів: уривок з прози, вірш, байка, що самостійно підготовлені абітурієнтом (загальна тривалість читання не повинна перевищувати 10 хв.);
- читання з листа складного тексту інформаційного характеру.

Під час виконання літературних творів перевіряється:

вірша – сила голосу абітурієнта, його мелодійність;
байки – вміння образного мислення, передачі характеру того чи іншого персонажа твору;
прозового твору – вміння передати авторський задум, не втрачаючи перспективи розповіді оповідання.

Другий етап творчого конкурсу **«Основи історії і теорії аудіовізуального мистецтва»** передбачає:

- перевірку загальнокультурного рівня підготовки абітурієнта;
- відповіді на запитання стосовно авторських робіт абітурієнтів і завдань попереднього творчого конкурсу;
- перевірку знань у галузі літератури, музики, театрального, аудіовізуального мистецтва; історії виникнення і організації роботи національних та регіональних телеканалів;

- аналіз авторської роботи одного з відомих репортерів.

Оцінка виставляється за 100-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів) за кожний етап творчого конкурсу: за перший етап «Виконавська майстерність» – від 100 до 200 балів; за другий етап «Основи історії і теорії аудіовізуального мистецтва» – від 100 до 200 балів.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ АБІТУРІЄНТІВ,
ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО ХДАК У 2016 РОЦІ
на спеціальність «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»
спеціалізацію «Телерепортерство»**

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1. Початковий до 123 балів	<p>Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання творчого конкурсу, не знає фактичного матеріалу. Володіє матеріалом на рівні елементарного впізнавання окремих фактів та явищ. Не може пояснити мотивацію вибору спеціальності телерепортерство.</p> <p>Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання творчого конкурсу. Не володіє елементарними знаннями з історії написання літературних творів, виконуваних ним під час іспитів; з основ теорії та історії кіно-, телемистецтва. Не здатний до виконання творчих завдань.</p> <p>Абітурієнт дуже слабо виконав (відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, не знає фактичного матеріалу. Не володіє практичними навичками на елементарному рівні грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем, формою літературні твори під час вступного випробування. Не відповідає грамотно на запитання з теорії та історії вітчизняного і світового мистецтва.</p>
2. Середній 124 - 149 балів	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, здатний відтворити незначну частину матеріалу на репродуктивному рівні, але показав обмежений загальнокультурний рівень, виявляє недостатні знання з теоретичного та фактичного матеріалу. Пояснює мотивацію вибору професії з урахуванням її загальновідомих особливостей.</p> <p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, здатний навести окремі приклади за допомогою екзаменатора, але показав обмежений загальнокультурний рівень, виявляє недостатні знання з теоретичного та фактичного матеріалу. Пояснює мотивацію вибору професії з урахуванням її загальновідомих особливостей.</p>

	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, здатний відтворити основну частину матеріалу, може наводити необхідні приклади, демонструє окремі практичні навички, але показав обмежений загальнокультурний рівень, виявляє недостатні знання теорії та практики репортерської роботи на телебаченні. Пояснює мотивацію вибору репортерської професії з урахуванням її загальновідомих особливостей.</p>
<p>3. Достатній 150-175 балів</p>	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, може наводити окремі власні приклади на підтвердження особистих суджень, демонструвати певну обізнаність у технології розробки задуму інформаційного сюжету та його втілення, але не досить виразно та впевнено показав розуміння специфіки репортерської професії на телебаченні. Аргументовано пояснює мотивацію вибору репортерської професії з урахуванням її загальновідомих особливостей.</p> <p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, володіє навичками мистецького аналізу на рівні цілісного уявлення про певні явища в галузі кіно - , телебачення, здатний виправляти допущені помилки та добирати аргументи на підтвердження власного судження, демонструвати обізнаність в технології розробки задуму та втілення сюжету на достатньому рівні, але не досить виразно та впевнено показав розуміння специфіки репортерської професії на телебаченні. Аргументовано пояснює мотивацію вибору репортерської професії з урахуванням її загальновідомих особливостей.</p> <p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, володіє навичками цілісного комплексного аналізу матеріалу, здатний систематизувати та узагальнювати набуті знання, може самостійно виправляти допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження власного судження, демонструвати обізнаність в технології розробки сюжетного задуму та його втілення, але недостатньо відчуває виразність у кадрі та нечітко втілює задум. Аргументовано пояснює мотивацію вибору професії з урахуванням її загальновідомих особливостей.</p>
<p>4. Високий 176 – 200 балів</p>	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу на досить високому художньому рівні, вільно орієнтуються в питаннях культурного та мистецького життя України і світу, демонструє обізнаність у технології розробки репортерського задуму та його втілення, на достатньому рівні демонструє здатність мислити подіями та образами. Переконливо пояснює мотивацію вибору репортерської професії, спираючись на глибокі знання про неї.</p>

	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу на досить високому художньому рівні, вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України і світу, демонструє обізнаність у технології розробки режисерського задуму та втілення з виконавцями сценічних етюдів, на достатньому рівні здатність мислити подіями та пластичними образами, відчувати сценічний простір. Висловлює власні думки та відчуття з приводу сприймання й розуміння матеріалу. Переконаливо пояснює мотивацію вибору професії, спираючись на глибокі знання про неї.</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу на досить високому художньому, вільно орієнтуються в питаннях культурного та мистецького життя України і світу, демонструє обізнаність у технології розробки репортерського задуму та його втіленні, на достатньому рівні демонструє здатність мислити подіями та образами. Виявляє особливі творчі здібності та здатність до оригінальних рішень творчих завдань, виявляє власні нахили у творчості. Переконаливо пояснює мотивацію вибору професії, спираючись на глибокі знання про неї.</p>

Абітурієнти, які отримали під час випробування хоча б за один етап менше 124 бала, до участі в конкурсі щодо зарахування на денну або заочну форми навчання не допускаються.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо / Б. Антоненко-Давидович. — К. : Дім «КМ АКАДЕМІЯ», 1994.
2. Бабич Н. Основи культури мовлення: навч. посібн. / Н. Бабич. — Львів : Світ, 1990.
3. Борецкий Р. Журналист за кадром и в кадре / Р. Борецкий, Г. Кузнецов. — М., 1990.
4. Ворошилов В. Журналистика: учебник / В. Ворошилов. — СПб. : Изд-во Михайлова, 1999.
5. Довідник з культури мови / Укл. С. Ярмоленко, С. Бибик та ін. — К. : Вища школа, 2005.
6. Закон України про телебачення і радіомовлення. — К., 1996. Т.6.
7. Ляшенко Б. Хочу к микрофону. Профессиональные советы диктору / Б. Ляшенко. — М. : Аспект Пресс, 2007.
8. Овчинникова А. П'ять кроків до гарної мови: Мовна комунікація. Техніка мовлення / За ред. А. Цофнаса. — Одеса: Фенікс, 2008.
9. Сеницын Е. Я веду репортаж / Е. Сеницын. — М., 1983.
10. Телевизионная журналистика: учебник / Изд. перераб. и доп. под ред. Кузнецова Г. и др. — МГУ, 1998.
11. Фенг И. Теленовости: секреты журналистского мастерства / И. Фенг. — М., 1993.
12. Фрумкин Г. Введение в сценарное майстерство / Г. Фрумкин — М., 2005.
13. Чарели Э. Речевой голос и его воспитание / Э. Чарели. — М., 1985.